

18.

VOORLOOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN
RAPORTEURS over het ontwerp van wet tot goed-
keuring van het ontwerp-verdrag betreffende den gedwon-
gen of verplichten arbeid (Genève 1930).

Het afdelingsonderzoek van dit wetsontwerp heeft aanlei-
ding gegeven tot de navolgende beschouwingen en opmerkingen.

§ 1. Enkele leden verklaarden, dat zij zich met deze wets-
voordracht niet konden vereenigen. Zij achtten het overbodig,
mede te werken aan de totstandkoming van tractaten, waaraan
andere Staten practisch geen uitvoering geven. Bovendien zijn
huns inziens de regelingen nopens den gedwongen of verplichten
arbeid in Nederlandsch-Indië reeds veel beter dan die, welke in
het hierbij ter goedkeuring aangeboden verdrag zijn opge-
nomen, zoodat de bevolking in het Aziatische deel des Rijks
bij de inwerkingtreding van dit tractaat niet het minste belang
heeft. De leden, hier aan het woord, stemden volkomen in met
de gronden, waarop in de Tweede Kamer de heer BEUMER zich
tegen dit wetsontwerp heeft verzet (vgl. *Handelingen* Tweede
Kamer, zittingsjaar 1932—1933, blz. 48—49).

Sommige andere leden sloten zich bij dit betoog aan. Ook zij
begroetten tractaten als het onderhavige met weinig ingenomen-
heid. Inzonderheid dit laatste achtten zij voor den Staat der
Nederlanden van geenerlei practische waarde. Desa- en heeren-
diensten vallen er buiten, doch, zoo deden zij opmerken, af-
gezien daarvan is men ten onzent ook zeer wel in staat, deze
aangelegenheden zonder internationale hulp of bemoeiing te
regelen. De leden, hier aan het woord, zagen in dit verdrag een
symptoom van het streven, te Genève regelingen te ont-
werpen ter bevordering — naar men meent — der internatio-
nale solidariteit, welke bevordering somwijlen niet verder reikt
dan het papier, waarop de artikelen zijn geschreven, en ten
nadeele strekt van de Mogendheden, die tractaatsbepalingen
plegen na te leven.

Weder andere leden, hoewel op zich zelf tegen dit wetsont-
werp geen bezwaar hebbende, opperden niettemin eenige be-
denkingen van algemeen aard. Hunne critiek betrof voor-
namelijk de wijze, waarop tractaten als waarvan hier sprake is,
tot stand komen. Immers, voor zooverre deze betrekking hebben
op koloniale aangelegenheden, zien koloniale Mogendheden
zich bij de te voeren onderhandelingen geplaatst voor het feit,
dat over zoodanige zaken wordt beslist door eene vergadering
als de Algemeene Conferentie der vertegenwoordigers van leden
der Internationale Organisatie van den Arbeid, waarin voor een
groot deel Mogendheden zitting hebben, die zelf geen over-
zeesche gebiedsdeelen rijk zijn. Daardoor missen zulke Staten
niet alleen koloniale ervaring en oordeelen zij derhalve met ge-
brekkige kennis van zaken, doch bovendien nopen eigen nationale
belangen van geheel anderen aard hen maar al te licht hunne
stem te doen gelden in eene richting, welke ernstige nadeelen
oplevert voor de Mogendheden, die wél overzeesche gebieden
hebben te besturen. Zulk eenen toestand achtten de leden, hier
aan het woord, op den duur in hooge mate ongewenscht.

Deze beschouwingen vonden bij vele leden tegenspraak. In
de eerste plaats werd betoogd, dat al mogen verdragen als
waarvan er thans een aan de orde is niet onmiddellijk die uit-
werking hebben, welke hun inhoud zou doen verwachten, zij
niettemin op den duur, zij het dan langzaam, tot betere en
eenvormige toestanden kunnen leiden. Dat bedoeld tractaat
met name ten aanzien van Nederlandsch-Indië niet overbodig
is geweest, blijkt hieruit, dat bij de behandeling der heeren-
diensten-ordonnantie in 1931 wel degelijk is gelet op de onder-
scheidene bepalingen van het in 1930 te Genève ontworpen
verdrag. In de tweede plaats deed men opmerken, dat door
internationale regeling, inzonderheid van arbeidsaangelegen-
heden, wordt voorkomen, dat het eene land, hetwelk zijne

arbeidswetgeving stipt pleegt uit te voeren, concurrentie heeft
te duchten van het andere, waar zulk eene wetgeving niet be-
staat, of — indien bestaande — slecht wordt uitgevoerd.

Wat betreft de critiek, geoefend op de wijze van totstand-
koming van tractaten als het onderhavige, achtten eenige
leden het te dier zake geopperde bezwaar overdreven. Niet
alleen toch uit eigen ervaring, zoo deden zij opmerken, doch
evenzeer uit geschriften is deugdelijke kennis te verwerven
omtrent koloniale zaken. Het medebeslissen van niet onmiddel-
lijk belanghebbenden beschouwden zij als een algemeen en
onvermijdelijk gevolg van de samenstelling van internationale
conferenties. Zoo spreken in de vergaderingen van den Volken-
bond Zuid-Amerikaansche Staten mede in Europeesche aan-
gelegenheden, en omgekeerd. Bovendien achtten deze leden het
medebeslissen van niet onmiddellijk belanghebbenden juist zeer
gewenscht in politieke quaesties. Ook in de nationale parle-
menten wordt, zoo betoogden zij, bij de behandeling van koloni-
ale aangelegenheden mede beslist door vele leden, die geen
bijzondere kennis daarvan bezitten uit eigen ervaring. Voorts
worden verdragen als de hier besprokene te voren zorgvuldig en
met onpartijdige kennis van zaken voorbereid.

Hiertegen werd weder opgemerkt, dat de totstandkoming
dier tractaten niet te vergelijken valt met den arbeid in
de nationale parlementen. In de laatste berust de leiding
geheel bij het deskundige departement van algemeen bestuur,
en hebben de leden nooit eigen, strijdige belangen. In de Alge-
meene Conferentie der Internationale Arbeidsorganisatie ont-
breekt de leiding eener instelling buiten de vergadering, en is
die conferentie zelve de eenige instantie, die beslist, waarbij dan
maar al te gemakkelijk eigen nationale belangen van geheel
anderen en tegenstrijdigen aard invloed, soms beslissenden
invloed, op het besluit uitoefenen.

§ 2. Eenige leden, die zich overigens met de strekking
van dit wetsontwerp konden vereenigen, betreurden het, dat
op verschillende punten het ter goedkeuring aangeboden ver-
drag slechts onder voorbehoud is aanvaard. Deze leden sloten
zich aan bij hetgeen de heer CRAMER te dezen opzichte in de
Tweede Kamer heeft betoogd (vgl. *Handelingen*, vergadering
van 13 October jl., blz. 45—47).

Hiertegenover werd gesteld, dat zoolang in Nederlandsch-
Indië de particuliere landerijen met de daaraan verbonden
rechten bestaan een voorbehoud, als hetwelk werd gemaakt,
onvermijdelijk is.

Naar aanleiding hiervan werd de vraag gesteld, of het moge-
lijk zoude zijn, niet de landerijen zelve met de daaraan ver-
bonden rechten op verplichten arbeid af te koopen, doch uit-
sluitend deze rechten. Zoo noodig worde door eene bijzondere
wettelijke voorziening de gelegenheid daartoe geopend. Men
gaf derhalve in overweging, met zulken afkoop der rechten
ten spoedigste eenen aanvang te maken, vermits langs
dezen weg op snelle wijze en met betrekkelijk geringe kosten
de verplichte arbeid te genoemder plaatse zoude kunnen
worden afgeschaft. Voorshands toch zal het, wegens den toe-
stand der openbare geldmiddelen wel niet mogelijk zijn, den
anderen weg in te slaan.

Tegen dit betoog werd van verschillende zijden opgemerkt,
dat de aangelegenheid van den afkoop der rechten in de Tweede
Kamer in den breede is behandeld, en dat daarbij wel is
gebleken, dat dit punt zeer moeilijk te regelen is. Dezerzijds
vereenigde men zich met het door den Minister van Koloniën
te dier zake gesprokene, en meende men den afkoop uitsluitend
van heeren- en diensten te moeten ontraden.

Aldus vastgesteld den 22sten November 1932.

DROOGLEEVER FORTUYN.
VAN EMBDEN.
VAN LANSCHOT.
ANEMA.
MICHIELS VAN KESSENICH.

